

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 11.9.2018
Sayı : 169

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5395 sayılı Çocukları Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur. Gereğini arz ederim.

Saygılarımla,

Murat Bakan

Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	- İnsan Haklarını İnceleme - Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler	
Esas Komisyon	Aile	
Tarih :	15 Ekim 2018	Esas No: 2/1002

Yazışın
Tarih: 12 Eylül 2018
Sayı: 350009
Konu: ...

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LİGİ
12 Eylül 2018
Numara:

TBMM GELEN EVRAK
12 Eylül 2018
No: 350009
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

5395 sayılı Çocukları Koruma Kanunu'nun madde 17, 3. Fıkrasında yer alan "Davaların birlikte yürütülmesinin zorunlu görülmesi halinde, genel mahkemelerde, yargılamanın her aşamasında, mahkemelerin uygun bulması şartıyla

Birleştirme kararı verilebilir. Bu takdirde birleştirilen davalar genel mahkemelerde görülür" hükmü kaldırılmalıdır.

Çocukları Koruma Kanunu'nun 17. Maddesine göre, mahkemelerin uygun bulması şartı ile, yargılamanın her aşamasında birleştirme kararı verilmesi ve çocukların Genel Mahkemelerde yargılanması söz konusu olmaktadır. Bu durumda, Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin temel ilkeleri 'Ayrımcılığın Önlenmesi' 'Çocuğun Üstün Yararı' ilkeleri zedelenmektedir.

Bütün çocukların işledikleri suça bakılmaksızın kendilerine özgü mahkemelerde, eğitimli kadrolar tarafından (hakim, savcı, avukat, uzmanlar, çocukla ilgili olan herkes) kendilerine özgü yasa ve usullerle, hiçbir ayrımcılığa tabi olmaksızın, gizli ve hızlı, adil yargılanma hakları vardır.

Çocukların yetişkinlerle birlikte yargılanmaları, Çocuklara Özgü Mahkeme ilkesi ile bağdaşmamaktadır. Ayrıca yargılamayı yapan hakim, yetişkin mahkemesinin hakimi olacak ve çocuk bu hususta eğitimli yargıçlar tarafından yargılanamayacaktır. Zaten Çocukları Koruma Kanunu'nun 17. Maddesi tümü ile çocukların yargılama amacına uygun olmayan, cezalandırmaya yönelik bir anlayış ve bakış açısının yansıması olarak görülmektedir. Çocuklar için yapılan yargılamanın amacı maddi gerçeğin ortaya çıkması değil, çocukları suça iten nedenleri bulmak ve onları ortadan kaldırmak, çocukları bu tehlikeli ortamdan uzaklaştırmak, korumak olmalıdır.

Ancak uygulama da Çocuk Mahkemeleri, küçüklerin yetişkinlerle birlikte suç işledikleri iddia edilen hallerde, yetişkinlerin yargılandıkları genel mahkemelerden birleştirme talebinde bulunmakta ve bunu genel mahkemeler kabul etmekte, ve Birleştirme kararı üzerine yargılama Çocuk için artık genel mahkemelerde devam etmektedir.

Ceza Adalet sisteminde yer alan savcı, hakim ve avukatlar çocuğun öncelikli yararı temel ilkesini, çocukla ilgili alınacak her türlü karar ve yapılacak işlemde esas alacaklardır. Çocuğun yararını temel alan bir bakış açısı, çocuk hakları kültürünün yerleşmesi, çocuk haklarına bütünlüklü bir yaklaşım ceza adalet sistemimizde ve bu alandaki tüm görevlilerde artık var olmalıdır.

B.M. Çocuk Haklarına Dair Sözleşme Anayasa'nın 90. Maddesine göre bir iç hukuk normu haline gelmişse, ve sözleşmeye göre çocukların kendilerine özgü mahkemelerde yargılanmaları esas ise, birleştirme kararlarının verilmemesi gerekir.

Yasadaki davaların birlikte görülmesinde zorunluluk hali, bir sebep olarak görülüyorsa hiçbir sebebin çocuğun yararının önüne geçemeyeceği ve çocuğa özgü yargılamada haklarını engelleyemeyeceği gerçeği karşısında dikkate alınmalıdır.

Yasa uygulayıcıların çocuk hakları konusunda duyarlılık göstererek, birleştirme kararlarının çocuğun üstün yararını zedeleyeceği, çocuk yargılama amacına ters düştüğü de gözetilerek verilmemesi konusunda gerekli hassasiyeti göstermeleri gerekmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 5395 sayılı Çocukları Koruma Kanunu'nun 17. maddesinin 3. Fıkrasında yer alan *“Davaların birlikte yürütülmesinin zorunlu görülmesi halinde, genel mahkemelerde, yargılamanın her aşamasında, mahkemelerin uygun bulması şartıyla Birleştirme kararı verilebilir. Bu takdirde birleştirilen davalar genel mahkemelerde görülür”* hükmü kanundan çıkartılmalıdır.

Çocukları Koruma Kanunu'nun 17. Maddesine göre, mahkemelerin uygun bulması şartı ile, yargılamanın her aşamasında birleştirme kararı verilmesi ve çocukların Genel Mahkemelerde yargılanması söz konusu olmaktadır. Bu durumda, Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin temel ilkeleri 'Ayrımcılığın Önlenmesi' 'Çocuğun Üstün Yararı' ilkeleri zedelenmektedir.

Bütün çocukların işledikleri suçta bakılmaksızın kendilerine özgü mahkemelerde, eğitilmiş kadrolar tarafından (hakim, savcı, avukat, uzmanlar, çocukla ilgili olan herkes) kendilerine özgü yasa ve usullerle, hiçbir ayrımcılığa tabi olmaksızın, gizli ve hızlı, adil yargılanma hakları vardır.

Bu fıkrada yer alan hükmün tamamen kaldırılmasıyla bu haksızlık ortadan kalkacak ve Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin temel ilkeleri 'Ayrımcılığın Önlenmesi' 'Çocuğun Üstün Yararı' ilkeleri işlerlik kazanacaktır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

5395 SAYILI ÇOCUKLARI KORUMA KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- Çocukları Koruma Kanunu'nun 17. maddesinin 3. Fıkrasında yer alan *“Davaların birlikte yürütülmesinin zorunlu görülmesi halinde, genel mahkemelerde, yargılamanın her aşamasında, mahkemelerin uygun bulması şartıyla Birleştirme kararı verilebilir. Bu takdirde birleştirilen davalar genel mahkemelerde görülür”* hükmü kanundan çıkartılmıştır.

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

